

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۹/۰۶

احمد فواد ارسلا

تاریخچه کوتاهی از مقاومت بلوچ و افزایش اخیر تصادفات مسلحانه در ولایت بلوچستان پاکستان

Baluch Protesters declare
Baluchistan is not Pakistan

Baluch Women demonstrate
on the anniversary of Pakistan
invasion of Baluchistan

مقاله ذیل قبلاً به انگلیسی نشر شده است:

<https://www.linkedin.com/pulse/short-history-baloch-resistance-recent-surge-armed-conflict-arsala-chxke/?trackingId=2J4VpKeISF6%2Fi7t8oj6WZQ%3D%3D>

ترجمه دري در ذیل تقدیم است.

در هفته‌های اخیر، پاکستان شاهد یکی از وسیع‌ترین و هماهنگ‌ترین موج‌های حملات شورشیان بلوچ در سال‌های اخیر بوده است. این حملات که با دقت زیادی پلان شده بودند، تهداب‌های کلیدی، ماموریت‌های پولیس و مسیرهای حمل‌ونقل را هدف قرار دادند، از جمله تخریب یک پل خط ریل که باعث مختل شدن ترافیک به سمت کوئته، مرکز ولایت بلوچستان، شد. این تشدید اخیر، توجهات جدیدی را به شورشی که دهه‌ها در بزرگترین و غنی‌ترین ولایت پاکستان ادامه داشته، جلب کرده است. مقاومت بلوچ که ریشه در ناراضی‌های تاریخی دارد، همچنان مشکل بزرگی برای دولت پاکستان به همراه دارد.

زمینه تاریخی: ریشه‌های شورش بلوچ

تاریخ پیچیده بلوچستان نشان می‌دهد که این منطقه زمانی در آستانه استقلال بوده است. هنگامی که پاکستان و هند در اگست ۱۹۴۷ استقلال خود را جشن گرفتند، مردم بلوچ درباره آینده خود دچار تردید شدند. با اینکه بلوچستان دوره کوتاهی از خودمختاری را تجربه کرد که ۲۲۷ روز طول کشید، این آزادی کوتاهمدت به دلیل مانورهای بریتانیا و اقدامات محمد علی جناح، بنیانگذار پاکستان، به پایان رسید. در زمان تقسیم هند، بلوچستان به چهار ایالت شاهزادگانشین تقسیم شده بود: کلات، خاران، لاسبلا و مکران. این ایالت‌ها سه انتخاب داشتند: ادغام با هند، پیوستن به پاکستان یا حفظ استقلال. در حالی که خاران، لاسبلا و مکران تحت فشار پاکستان و بریتانیا تصمیم به پیوستن به پاکستان گرفتند، کلات استقلال را انتخاب کرد، تصمیمی که جناح در جلسه‌ای در اگست ۱۹۴۷ در دهلی از آن حمایت کرد.

د پايو شميره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې دليکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خيږ و لولي

در ۱۱ اگست ۱۹۴۷، کلات و مسلم لیگ پیمانی امضا کردند که استقلال کلات را به رسمیت می‌شناخت. با این حال، این دوره کوتاه آزادی به وسیله تغییرات قدرت تحت الشعاع قرار گرفت.

نقش جناح و الحاق اجباری کلات

خان کلات، میر احمد یار خان، معتقد بود که مناطقی که در اواخر قرن نوزدهم توسط بریتانیا تصرف شده بودند، به او بازگردانده خواهند شد. با اینکه ابتدا استقلال کلات به رسمیت شناخته شده بود، بریتانیا در سپتامبر ۱۹۴۷ یادداشتی صادر کرد که در آن اعلام شد کلات قادر به مدیریت مسئولیت‌های یک دولت مستقل نیست. این امر مستقیماً به نفع رهبران پاکستان بود. در مارچ ۱۹۴۸، تحت فشار شدید جناح و ارتش پاکستان، کلات به‌طور اجباری به پاکستان الحاق شد. با وجود تلاش‌های خان برای کسب حمایت از رهبران منطقه‌ای و قدرت‌های بین‌المللی مانند هند و افغانستان، او منزوی شد. اردوی پاکستان سرانجام وارد مناطق کلیدی بلوچستان شد و در ۲۷ مارچ ۱۹۴۸، کلات رسماً با پاکستان ادغام شد. خان کلات، با وجود تردید، این الحاق را پذیرفت، تصمیمی که او بعدها آن را "دیکنه تاریخ" توصیف کرد.

شورش‌های اولیه: مقاومت و سرکوب

الحاق اجباری کلات باعث خشم بلوچ‌ها شد که آن را نقض حاکمیت و هویت فرهنگی خود می‌دانستند. در سال ۱۹۴۸، شاهزاده عبدالکریم، برادر خان کلات، اولین شورش را علیه دولت پاکستان رهبری کرد. اگرچه این قیام اولیه به سرعت سرکوب شد، اما زمینه را برای مقاومت‌های آینده فراهم کرد.

در دهه‌های ۱۹۵۰، ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰، شورشیان بلوچ بارها علیه حکومت پاکستان قیام کردند. هر یک از این شورش‌ها با عکس‌العمل شدید نظامی مواجه شد و در نهایت سرکوب گردید. با اینکه دولت پاکستان تلاش‌هایی برای آشتی با ملی‌گرایان بلوچ از طریق پیشنهاد خودمختاری بیشتر و مزایای اقتصادی انجام داد، این اقدامات به‌طور عمده بی‌اخلاص و ناکافی تلقی شدند.

مقاومت در سال ۲۰۰۵ بعد از آنکه نواب اکبر خان بگتی، رهبر برجسته بلوچ و والی پیشین بلوچستان، دست به اسلحه برد، ابعاد جدیدی یافت. خواسته‌های بگتی بر افزایش کنترل بر منابع طبیعی بلوچستان متمرکز بود. ترور او در سال ۲۰۰۶، که گفته می‌شود به دستور پرویز مشرف، حاکم نظامی وقت، انجام شد، باعث تشدید اختلافات شد و به دوره‌ای از تصادمات شدیدتر منجر گردید.

تشدید اخیر: موج جدیدی از حملات

آخرین موج حملات شورشیان نشان‌دهنده تشدید قابل توجهی در جنبش مقاومت بلوچ است. شورشیان قومی بلوچ، از جمله اردوی آزادی‌بخش بلوچستان (BLA) و سایر جناح‌های ملی‌گرا، مجموعه‌ای از حملات هماهنگ را علیه مأموریت‌های پلیس، مسیرهای حمل‌ونقل و تهداب‌های حیاتی انجام داده‌اند. یکی از برجسته‌ترین حوادث شامل خرابکاری در یک پل خط ریل بود که ترافیک ریل به سمت کوئته را متوقف کرد و به شدت ارتباطات منطقه را مختل کرد.

این حملات از گسترده‌ترین حملات در سال‌های اخیر به شمار می‌آیند و نشان‌دهنده احیای مجدد جنبش ملی‌گرای بلوچ است. گروه‌های شورشی همچنان خواستار خودمختاری بیشتر یا استقلال کامل هستند و از دهه‌ها غفلت دولت، سرکوب نظامی و بهره‌برداری از منابع بلوچستان به عنوان نارضایتی‌های اصلی خود یاد می‌کنند.

اهمیت استراتژیک بلوچستان: عواقب منطقه‌ای و جهانی

اهمیت بلوچستان وسیعتر از تصادمات داخلی آن است. این ولایت از نظر جیوپولیتیکی و اقتصادی ارزش زیادی دارد، بخصوص به دلیل نقش آن در دهلیز اقتصادی چین و پاکستان (CPEC)، که یکی از پایه‌های اصلی ابتکار کمربند و جاده چین است. پروژه‌های CPEC، از جمله توسعه بندر آب‌عمیق گوادر، به منظور افزایش دسترسی چین به دریای عرب و منطقه وسیع‌تر اقیانوس هند طراحی شده‌اند.

با این حال، این پروژه‌ها اختلافات و تصادمات میان شورشیان بلوچ و دولت پاکستان را تشدید کرده‌اند. بسیاری از بلوچ‌های محلی خود را از مزایای اقتصادی CPEC و سایر طرح‌های انکشافی محروم می‌بینند، در حالی که حضور گسترده نیروهای نظامی برای حفاظت از سرمایه‌گذاری‌های چینی، خشم محلی را عمیق‌تر کرده است. حملات شورشیان به پرسنل و اموال چینی به‌طور فزاینده‌ای رایج شده است و بُعدی بین‌المللی به این درگیری افزوده است.

نتیجه‌گیری

شورش بلوچ که ریشه در دهه‌ها نارضایتی تاریخی و اختلافات سرزمینی دارد، همچنان یکی از مشکلات پایدار برای پاکستان باقی مانده است. با وجود تلاش‌های دوره‌ای برای آشتی، موج اخیر خشونت‌ها نشان‌دهنده ماهیت مستمر مقاومت بلوچ است. با توجه به عواملی چون نفوذ فزاینده چین در منطقه که اوضاع را پیچیده‌تر می‌کند، یافتن راه‌حلی مسالمت‌آمیز برای این درگیری طولانی‌مدت همچنان دست‌نیافتنی به نظر می‌رسد. مبارزه برای حاکمیت و به رسمیت شناخته شدن توسط مردم بلوچ همچنان ادامه دارد و آینده این منطقه در حال‌های از ابهام باقی مانده است.

آرشیف: مطالب نشرشدهٔ محترم احمد فواد ارسلان

د پانو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیرو لو مخکې په څیر و لولئ